

تعال و تقابل عشایر

و امنیت در ایران

تالیف: مجتبی ستوده

(کارشناس محیط مطالعاتی عشایر، نظم و امنیت)

مهرداد اژدري

فرماندهی انتظامی استان اردبیل

دفتر تحقیقات کاربردی

سرشناسه: ستوده، مجتبی، ۱۳۶۳

عنوان و نام پدیدآور: تعامل و تقابل عشایر و امنیت در ایران / تألیف مجتبی ستوده، مهرداد اژدري

مشخصات نشر: اردبیل محقق اردبیلی، ۱۳۹۱

مشخصات ظاهري: ۵۰۴ ص

شابک: ۹-۴۱-۶۵۵۴-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: ایلات و عشایر - ایران

موضوع: ایلات و عشایر - ایران - تاریخ

ایلات و عشایر - ایران - جنبشها و قیامها

شناسه افزوده: اژدري، مهرداد، ۱۳۴۵

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۶ت ۱/۱ DSRV

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۷

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۸۲۱۳۸۸

نام کتاب: تعامل و تقابل عشایر و امنیت در ایران

مولفان: مجتبی ستوده، مهرداد اژدري

ناشر: محقق اردبیلی

لیتوگرافی: آریتان اسکندر

چاپ و صحافی: شیران نگار

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱

بهاء: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹-۴۱-۶۵۵۴-۶۰۰-۹۷۸

آدرس: اردبیل سه راه دانش پاساژ معطری طبقه فوقانی پلاک ۸

تلفن: ۲۲۴۰۰۸۱

فهرست مطالب

فصل اول ۱۹

- ۲۱ ۱- تعریف لغوی کوچ
- ۲۲ ۱-۱- تعریف و مطالعه ی کوچ از دیدگاه جغرافیا
- ۲۳ ۱-۲- تعاریف و مفاهیم در نظام عشایری
- ۳۶ ۱-۳- مبانی و مفاهیم کوچ و کوچ نشینی
- ۳۶ الف- کوچ
- ۳۷ ب- هدف کوچ
- ۳۷ پ- کوچ نشین
- ۳۷ ت- گروههای عمده کوچ نشین
- ۳۸ ث- مشخصات مهم کوچندگان
- ۳۹ ج- انواع کوچ
- ۴۲ ۱-۴- مفاهیم نظام خویشاوندی و خانواده در ایلات و عشایر
- ۴۲ الف- خانواده و نظام خویشاوندی
- ۴۲ ب- اشکال خانواده:
- ۴۵ ۲- تاریخچه کوچ نشینی و عشایر در جهان و ایران
- ۵۵ ۳- مراحل پیدایش کوچ نشینی و تکامل نظام قبیله ای
- ۵۷ ۴- تقسیمات ایل یا تیره شناسی
- ۶۰ ۵- ترکیب اجتماعی ایل‌های ایران
- ۶۵ ۶- اقدامات اجتماعی و سیاسی در زمینه یکجا نشینی ایلات
- ۶۸ ۶-۱- گسترش فرهنگ و بهداشت با توجه به روانشناسی
- ۷۰ ۶-۲- اسکان فردی و خانوادگی یا مهاجرت از ایل:

۷۲

فصل دوم

- ۷۵ ۱- جغرافیای انسانی عشایر
- ۷۷ ۱-۱- پراکندگی جغرافیایی ایلات عشایر
- ۷۸ گروه نخست

۷۹	گروه دوم
۷۹	گروه سوم
۷۹	گروه چهارم
۷۹	گروه پنجم
۸۰	گروه نخست کردها- لرها
۹۰	گروه دوم: ایلات و عشایر ترک زبان
۱۰۱	گروه سوم ایلات و عشایر سیستان و بلوچستان
۱۰۶	گروه چهارم ترکمن های دشت گرگان (ترکمن صحرا)
۱۰۹	گروه پنجم، عشایر عرب زبان
۱۱۴	۲- جغرافیای تاریخی عشایر
۱۲۰	۲-۱- عصر مادها
۱۲۲	۲-۲- عصر هخامنشی
۱۲۳	۲-۳- عصر اشکانی
۱۲۵	۲-۴- عصر ساسانی
۱۲۶	۲-۵- عصر اسلامی
۱۳۰	۳- جغرافیای طبیعی
۱۳۱	۳-۱- پراکندگی جغرافیای ایلات و عشایر ایران
۱۳۴	ایلات کهکیلویه و بویراحمد
۱۳۵	بویراحمد
۱۳۶	ایل بهمنی
۱۳۷	بابویی
۱۳۷	چرام
۱۳۷	دشمن زیاری
۱۳۸	طیبی
۱۳۸	بختیاری
۱۴۰	ایلات کُرد
۱۴۱	۴- جغرافیای اجتماعی و اقتصادی
۱۴۲	۴-۱- ایلسون (شاهسون)

۱۴۴	۴-۲- ترکمن
۱۴۶	۴-۳- قشقایی
۱۵۰	۴-۴- ایلات خمسه
۱۵۱	ایلی باصری
۱۵۲	۴-۵- ایلات عرب
۱۵۲	۴-۶- بلوچ ها
۱۵۶	۴-۷- بجا فچی
۱۵۸	۴-۸- اقتصاد و شیوه معیشت
۱۶۱	۴-۹- روابط تولید، توزیع و مصرف
۱۶۲	۴-۱۰- مکانیسم های اقتصادی در نظام عشایری
۱۶۲	الف) کشاورزی
۱۶۴	ب) دام پروری
۱۶۵	ج) صنایع دستی و هنرهای بومی
۱۶۷	۴-۱۱- مکانیسم بهره برداری از مراتع و زمین های کشاورزی
۱۶۹	۴-۱۲- دادو ستد و مکانیسم معامله
۱۶۹	الف) دادو ستد
۱۷۱	ب) شیوه های همیاری
۱۷۱	۴-۱۳- مفاهیم، رسوم و عادات مالکیت
۱۷۴	۴-۱۴- واحدهای اندازه گیری
۱۷۵	۴-۱۵- اصطلاحات مالکیت در واحد سطح
۱۷۶	مسکن
۱۷۶	غذا
۱۷۷	۵- جغرافیایی سیاسی عشایر
۱۷۷	۵-۱- حکومت ها و عشایر ایران
۱۷۸	دوره قاجارها
۱۸۱	خان و سابقه و ریشه تاریخی آن

- ۱۸۴ خان تحفه فرهنگ انیران است
- ۱۸۶ آقا محمد خان، نماینده فرهنگ انیران
- ۱۸۶ کریم خان پرورده و نماد فرهنگ ایران
- ۱۸۶ ۵-۲- فضای اجتماعی کشمکش های سیاسی در جامعه عشایری
- ۱۸۹ ایل نوئی و سقوط آن
- ۱۹۳ زن و سیاست، مهریه و انتقال قدرت
- ۱۹۳ ظهور بویراحمد
- ۱۹۵ کور شدن محمد طاهرخان
- ۱۹۶ جنگ بهبه لی لی
- ۲۰۰ پیامدهای سیاسی رافعه خیرآباد
- ۲۰۶ توطئه مشترک احتشام الدوله و خداکرم خان
- ۲۱۰ حکومت، مالیات و کشته شدن کریم خان
- ۲۱۳ ۵-۳- خطوط اصلی سیاست عشایری حکومت
- ۲۱۵ خان های مردم گرا
- ۲۱۸ ۵-۴- عشایر و مالیات
- ۲۲۰ گریزی به قشقای
- ۲۲۲ ۵-۵- قدرت حکومت و قدرت های عشایری
- ۲۲۳ ۵-۶- انگیزه سیاسی عشایر برای دست یافتن به قدرت سیاسی
- ۲۲۴ شورش و یاغیگری
- ۲۲۵ عشایر و غارتگری
- ۲۲۶ عشایر و اسلحه
- ۲۲۶ ۵-۷- نقش سیاسی چادر نشینی و کوچ
- ۲۲۷ ۵-۷- سیاست عشایری حکومت در دوره پهلوی
- ۲۲۷ بخش اول: در دوره زمامداری رضاشاه
- ۲۲۹ نمونه قلع و قمع در بختیاری
- ۲۳۰ تخته قاپو یا اسکان اجباری در بختیاری
- ۲۳۱ تخته قاپو در بویراحمد
- ۲۳۳ ارزیابی طرح «تخته قاپو» زمینه ساز سیاسی و اجتماعی امر

۲۳۶	خلع سلاح
۲۳۸	بخش دوم: در زمامداری محمد رضا شاه
۲۴۰	۵-۸- جمهوری اسلامی ایران و عشایر
۲۴۰	۵-۹- تحول شناسی کنونی جماعت های عشایری
۲۴۱	الف) تغییر مدار گردش پول و ثروت و فعالیت های اقتصادی
۲۴۲	ب) کاهش نیاز شهرها به تولیدات عشایری
۲۴۳	ج) انقلاب آموزشی
۲۴۵	د) تحول در روستا
۲۴۶	ه) نابودی گیاهان و حیات وحش
۲۴۷	چرا کوچ ادامه دارد؟
۲۴۷	۵-۱۰- دورنمای آینده زندگی عشایری.
۲۴۹	فصل سوم
	۱- چینی شناسی امنیت در ادبیات عشایر
۲۵۱	۱-۱- چینی امنیت
۲۵۲.	۱-۲- امنیت اجتماعی
۲۵۹	۱-۴- تحول در مفهوم امنیت اجتماعی و ضرورت بازخوانی
۲۶۰	۲- عشایر، ارزشها و امنیت اجتماعی
۲۶۸	۳- عشایر و پشتیبانی عملی از امنیت ملی
۲۷۳	۴- نقش متقابل عشایر و امنیت ملی
۲۷۳	۴-۱- نقش بازدارندگی نظامی عشایر
۲۷۵	۴-۲- پتانسیل های نظامی عشایر
۲۷۶	۴-۳- عشایر خواستگاه سلسله های مسقر در ایران
۲۷۸	۴-۴- عشایر و چارت نظامی حکومتها
۲۸۲	۴-۵- عشایر مغلوب سیاستهای حکومتها
۲۸۷	۵- جرایم شایع در عشایر
۲۸۷	۵-۱- تحلیل جامعه شناختی علل درگیریهای عشیره ای در مهاباد

- ۲۸۸ ۵-۱-۱- عشایر منگور
- ۲۹۰ ۵-۱-۲- انقلاب اسلامی، بحران کردستان و عشایر منگور
- ۲۹۲ ۵-۱-۳- عشایر منگور؛ گذار از بحران سیاسی نظامی به بحران اجتماعی
- ۲۹۳ ۵-۱-۴- عشایر منگور و مسئله اجتماعی
- ۲۹۶ ۵-۱-۵- خروج از بحران و حل مسئله
- ۲۹۹ ۵-۲- نقش طوایف در پیشگیری از نزاع دسته جمعی
- ۳۰۱ ۵-۲-۱- جایگاه نزاع در فرهنگ دینی
- ۳۰۶ ۵-۲-۲- راهکارهای کاهش نزاع دسته جمعی عشایر
- ۳۰۶ ۵-۲-۳- جامعه سازی یا آداب معاشرت با مردم برای پیشگیری از نزاع
- ۳۰۷ ۵-۲-۴- نقش طوایف در پیشگیری از نزاع دسته جمعی
- ۳۱۰ ۵-۲-۵- پیشنهادات
- ۳۱۲ ۵-۳- نضایح امام خمینی برای عشایر
- ۳۱۲ ۵-۳-۱- سرکوب عشایر، نقشه دیرین استعمار
- ۳۱۳ ۵-۳-۲- نقشه سرکوبی نیروهای استانی
- ۳۱۴ ۵-۳-۳- اختناق رژیم و انفجار توده‌ها
- ۳۱۵ ۵-۳-۴- لزوم حفظ رمز پیروزی
- ۳۱۵ ۵-۳-۵- خطر غلبه دشمن
- ۳۱۶ ۵-۳-۶- پیروزی در سایه اتحاد
- ۳۱۷ ۵-۳-۷- اختلافات، منشأ شکست
- ۳۱۹ فصل چهارم
- ۳۲۱ ۱- جغرافیایی مرزی عشایر
- ۳۲۴ ۱-۱- تفاوت جغرافیایی سیاسی و ژئوپلیتیک:
- ۳۲۶ ۱-۲- قرن بیست و یکم و تغییر در مفاهیم مرز
- ۳۲۹ ۱-۳- تعریف مرز و سرحد
- ۳۳۰ ۱-۴- عوامل ژئوپلیتیک موثر بر مرز و کارکردهای آن
- ۳۳۰ ۱-۴-۱- کارکرد بازدارندگی (امنیتی) مرز
- ۳۳۱ ۱-۴-۲- نقش عوامل اقتصادی و تاثیر آن بر کارکرد امنیتی مرز

۳۳۲	۱-۴-۳- اختلاف سطح توسعه و رفاه اقتصادی در مناطق مرزی دو کشور و تاثیر آن بر کارکردهای امنیتی مرز
۳۳۳	۱-۵-۱- الگوی نوع همکاری کشورها و تاثیر آن در کارکرد مرز
۳۳۳	۱-۵-۱- نوع رابطه
۳۳۴	۱-۶- مفهوم امنیت در قرن بیست و یکم
۳۳۴	چگونگی تحول مفهوم امنیت بعد از جنگ سرد
۳۳۸	۱-۷- مولفه‌های جدید امنیت:
۳۴۰	۲- مرزبانی در ایلات و عشایر ایران
۳۴۱	۲-۱- اهمیت مرز از نظر قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۳۴۱	۲-۲- تعاریف و اصطلاحات مرزی:
۳۴۱	۱- مرز
۳۴۱	۲- مرزبان
۳۴۲	۳- استوارنامه
۳۴۲	۴- مرزدار
۳۴۲	۵- مرزنشین
۳۴۲	۶- عمق نوار مرز
۳۵۰	۳- مرزبانی ایلات و عشایر حوزه غرب و جنوب ایران
۳۵۹	۴- عشایر غرب و شمالغرب و مرزبانی مرزهای غربی و شمالغربی
۳۵۹	۴-۱- مرزبانی غرب توسط عشایر
۳۶۲	۴-۲- مرزبانی شمالغرب توسط عشایر
۳۶۹	۵- عشایر شمال شرق و مرزبانی مرزهای شمال شرق
۳۷۲	۵-۱- عشایر بهلوری سریش.
۳۸۱	فصل پنجم
۳۸۳	۱- مفهوم امنیت در عصر جدید
۳۸۹	۲- انواع و گونه‌های امنیت
۳۸۹	۱- امنیت سیاسی:
۳۸۹	۲- امنیت قضایی:

۳۹۰	۳- امنیت اداری:
۳۹۰	۴- امنیت فرهنگی
۳۹۰	۵- امنیت اقتصادی
۳۹۱	۳- امنیت فردی و اجتماعی
۳۹۶	۳-۴- تفاوت امنیت اجتماعی و امنیت ملی
۴۰۷	۵-۲-۱- استقلال قوه قضاییه
۴۰۸	۵-۲-۲- استقلال قضات
۴۰۹	۵-۲-۲- اختیار نقض آرای دادگاهها از سوی مدیران قضایی
۴۱۰	۵-۲-۴- در دسترس بودن دادگاهها
۴۱۱	۵-۲-۵- رسیدگی به شکام
۴۱۱	۵-۲-۶- کیفیت رسیدگی
۴۱۱	۵-۲-۷- رسیدگی های بی پایان (قری سیاه)
۴۱۲	۵-۳- تأمین قضایی
۴۱۳	۵-۳-۱- موانع تحقق امنیت قضایی عشایر
۴۱۷	۶- امنیت فرهنگی و عشایر
۴۲۱	۶-۱- تعریف امنیت فرهنگی در عشایر
۴۲۲	۶-۲- ارزش و نقش امنیت فرهنگی
۴۲۴	۶-۳- تولید و تأمین امنیت
۴۲۹	۷- امنیت اقتصادی و عشایر
۴۳۰	۷-۱- فقدان امنیت، ریسک و عدم اطمینان
۴۳۱	۷-۲- ابعاد امنیت اقتصادی
۴۳۲	۷-۳- عوامل مؤثر بر امنیت اقتصادی
۴۳۳	۷-۴- جایگاه عشایر در اقتصاد ملی
۴۳۶	۸- امنیت سیاسی و عشایر
۴۵۶	۹- عوامل تهدید کننده امنیت عشایر و اقدامات رفع و دفع آنها.
۴۹۷	منابع.

امروز وظیفه ای فراروی خود می بینم که ستایشگر باشم آنانی را که چون خورشید بی دریغ پرتو افشانی می کنند و وجود مبارکشان روشنایی بخش جان انسانهاست. با نگرش و پیروی از این اندیشه، پاس می دارم تمام زحمات بزرگانی همچون دکتر یوسف درویشی عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور و جناب سرهنگ مهرداد ازدری ریاست محترم دفتر تحقیقات کاربردی فا.ا.اردبیل و جناب سرهنگ موسی علیزاده ریاست محترم پلیس آگاهی فا.ا.اردبیل که فعالانه همواره با خوشروئی و القاء محبتی خاص با حضور، همدلی و بذل تفقدهای خود، اینجانب را در پیدایش این اثر یاور بودند؛ بنابراین سرشاری عشق، شهامت حمایت و فروتنی ایشان را ارج می نهیم باشد که پیوسته سایه مهرشان را بر سر داشته باشم. ان شاء الله.

در پیدایش این اثر بزرگانی همچون دوست و همکار عزیزم جناب سروان هاشم عزیزی جانشین محترم دفتر تحقیقات کاربردی فا.ا.اردبیل به یاری برخاستند که بی عنایت ایشان تحقق این امر میسر نبود؛ پس این اثر تقدیم می گردد به این عزیزان بزرگوار، باشد تا من بعد نیز این حقیر را در نیل به اهداف پژوهشی یاری و راهنمایی نمایند. البته با کمالات و عنایات که از ایشان سراغ دارم بر این امر مطمئن و واقف هستم.

هم چنین رهین منت همسر عزیزم و پدر و مادر مهربانم هستم که با فراهم سازی زمینه های رشد و تعالی برای اینجانب، غنچه استعدادم را شکوفا نمودند و

دست بوس همکاران و عزیزانی خواهم بود که با مطالعه این اثر و حسن نظراتشان؛
حقیر را در رفع کاستی های این اثر همراهی خواهند کرد.

مجتبی ستوده

«تا چه قبول افتد و که در نظر آید»

www.ketab.ir